

Mijn weekblad

Redacteur Ton Oosterhuis

Deze week een familieverhaal dat schuil gaat achter een eenvoudige annonce in een oude krant. In de bijlagen begin ik deze week met een serie politieke poëzie door de eeuwen heen, een reeks door mij vertaalde sonnetten.

Deze advertentie verscheen in het *Zaanlandsch Advertentieblad* van 15 december 1882.

Uit de krant van 1882

Tot de zorgvuldig bewaarde schatten in mijn archief behoort een exemplaar van het *Zaanlandsch Advertentieblad* van vrijdag 15 december 1882. Mijn grootmoeder had die krant altijd bewaard omdat bovenstaande advertentie haar herinnerde aan de dood van haar vader.

Dit is het verhaal achter die advertentie. Haar vader Klaas Kelder was molenaarsbaas op de rijstmolen *Het Guiswif*. Hij was niet de eigenaar, maar toch volkomen zelfstandig, met twee knechts onder zich. Zijn werkgever kwam wel dikwijls op de molen om een praatje, maar bemoeide zich niet met de gang van zaken. Waarom zou hij ook? Hij had een vakbekwame molenaarsbaas, die hem voor geen cent bestelen zou en zich voor hem dood werkte. 't Zou hem trouwens toch niet gelukt zijn een verandering aan te brengen waar Klaas het niet mee eens was. Zijn zoon heeft het later eens geprobeerd. Die wilde gort gaan malen. "Geen sprake van" zei Klaas Kelder, "deze molen is gebouwd voor rijst. Als je gort gaat malen, verbrandt hij." Het moest wachten tot na zijn

dood, eer er toe werd overgegaan. En inderdaad verbrandde de molen.

Zijn plotselinge dood heeft zijn dochter nooit goed kunnen verwerken en ze vreesde dat misdaad in het spel was. Dat valt niet meer na te gaan, maar de krant bevatte ook overigens veel leerzaams.

Het hoofdartikel behandelde onder de titel *Een behoefte voor onzen tijd* de voordelen van de telefoon. Ik citeer: "Bestaat er een aansluiting van fabriek of kantoor en woonhuis, dan kan er zoo dikwerf zulks noodig is gesproken worden tussen den huisheer en zijne familie zonder dat de eerste 't kantoor behoeft te verlaten of iemand met een boodschap uitgezonden worden die natuurlijk - niet waar Mevrouw - een half uur noodig heeft voor ze op weg is en een uur wegblijft."

Tja, zo ging dat in 1882.

Zoals blijkt uit de prijs voor de koffie in onderstaande advertentie was een gulden toen wel iets meer waard dan onze huidige euro.

Nog een paar advertenties uit het *Zaanlandsch Advertentieblad* van 15 december 1882.